

هزینه‌های بیشتر جنگ بین ایران و آمریکا برای صنایع نساجی جهان

بر نفت تولید می‌شوند. با افزایش قیمت نفت به ناچار بهای این محصولات پتروشیمی نیز افزایش می‌یابد. در پی افزایش قیمت تولیدکنندگان الیاف نیز قیمت محصولات خود را افزایش می‌دهند که منجر به افزایش قیمت نخ، پارچه و در نهایت پوشاک می‌شود.

با توجه به این که پلی استر به تنهایی بخش بزرگی از مصرف جهانی الیاف را به خود اختصاص می‌دهد، جهش ناگهانی قیمت نفت می‌تواند تاثیر چشمگیری بر هزینه تولیدات نساجی در مناطق مختلف داشته باشد.

فرایندهای تولیدی با مصرف بالای انرژی

تولیدات نساجی به شدت وابسته به انرژی است. هر مرحله از فرایند تولید از ریسندگی و بافندگی گرفته تا رنگرزی و تکمیل نیازمند مصرف مقدار زیادی برق، بخار آب و سوخت می باشد.

می تواند منجر به بروز هزینه‌های سرسام آوری در این صنعت شود.

قیمت نفت: محرک اصلی هزینه تولیدات نساجی

نوسان در قیمت نفت خام یکی از پیامدهای جنگ در خاورمیانه است که به سرعت خود را نشان می‌دهد.

سهم بزرگی از تولید نفت جهان به این منطقه اختصاص دارد و حتی احتمال اختلال در تامین می‌تواند منجر به افزایش شدید قیمت در بازارهای جهانی شود. این جهش قیمت تاثیر زیادی بر صنعت نساجی به جا می‌گذارد چون منشا بسیاری از الیاف مصنوعی مشتقات پتروشیمی وابسته به نفت خام است.

الیافی نظیر پلی استر، نایلون و اکریلیک با استفاده از مواد اولیه‌ای مانند اسید ترفتالیک خالص، مونواتیلن گلاکول و سایر مواد شیمیایی مبتنی

افزایش تنش میان ایران و آمریکا می‌تواند پیامدهای گسترده‌تری را فراتر از میدان نبرد برای صنایع به همراه داشته باشد.

صنعت جهانی نساجی و پوشاک یکی از صنایع آسیب پذیر در این زمینه است.

متخصصین هشدار می‌دهند تشدید تنش‌ها می‌تواند تاثیر قابل ملاحظه‌ای بر هزینه تولیدات نساجی داشته باشد و به طور بالقوه باعث افزایش ۱۰ تا ۱۵ درصدی آن در سراسر جهان شود.

صنایع نساجی درون یک زنجیره تامین جهانی به شدت به هم پیوسته فعالیت می‌کند و وابستگی آن به انرژی، پتروشیمی و شبکه‌های حمل و نقل بین‌الملل بسیار بالاست.

هرگونه اختلالی در این عناصر مانند یک موج در طول زنجیره تامین منتقل می‌شود از کارخانجات تولید الیاف و پارچه گرفته تا تولیدکنندگان لباس و خرده فروشان. بنابراین جنگ در خاورمیانه که یکی از حیاتی‌ترین قطب‌های انرژی جهان است

به سمت به تعویق انداختن برنامه‌های توسعه و سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت سوق می‌دهد. سرمایه‌گذاران معمولاً در دوران جنگ محتاط‌تر می‌شوند که باعث کاهش بودجه مورد نیاز برای پروژه‌های صنعتی می‌شود. در نتیجه اگر ناآرامی‌های اقتصادی تشدید شود، ممکن است طرح‌های رشد و توسعه در بخش نساجی نیز کم‌رنگ شود.

تأثیر بالقوه بر تقاضای مصرف‌کننده

هزینه‌های سرسام‌آور تولید در نهایت تأثیر خود را بر قیمت‌های خرده‌فروشی و تقاضای مصرف‌کننده خواهد گذاشت.

چنانچه تولیدکنندگان افزایش هزینه‌ها را به برندها و خرده‌فروشان تحمیل کنند، قیمت پوشاک در بازارهای اصلی افزایش خواهد یافت. با این حال پوشاک تا حد زیادی یک خرید غیرضروری و اختیاری محسوب می‌شود.

با افزایش تورم و رشد ناآرامی‌های اقتصادی مصرف‌کنندگان خرید کالاهای غیرضروری را محدود می‌کنند که منجر به کاهش تقاضا برای محصولات نساجی و پوشاک می‌شود.

در قطب‌های مهم صادرات پوشاک مانند کشورهای هند، بنگلادش، ویتنام و چین کاهش تقاضای خرده‌فروشی به معنای کاهش حجم سفارشات از سوی برندهای بین‌المللی است. در این شرایط کارخانجات با چالشی روبرو می‌شوند که هم افزایش هزینه‌ها و هم میزان تقاضا غیرقابل پیش‌بینی می‌شود.

نقل کشتی‌ها باشد و کشتی‌ها را مجبور به عبور از مسیرهای جایگزین یا افزایش تدابیر امنیتی کند. شرکت‌های حمل و نقل معمولاً با افزایش خطر در کریدورهای دریایی مهم حق بیمه و نرخ حمل بار خود را افزایش می‌دهند.

هزینه‌های لجستیکی بالاتر به طور مستقیم بر روی صادرکنندگان و واردکنندگان صنعت نساجی به ویژه آنهایی که مواد اولیه خام و کالاهای تکمیل شده را بین قاره‌ها حمل و نقل می‌کنند، تأثیر می‌گذارد. علاوه بر آن تاخیر ناشی از تغییر مسیر کشتی‌ها یا بروز اختلال در فعالیت بنادر می‌تواند فشار بیشتری بر زنجیره‌های تأمین وارد کند.

تولیدکنندگان نساجی اغلب زمان‌بندی فشرده‌ای برای تولید دارند و هر گونه اختلال در جریان انتقال مواد اولیه می‌تواند سرعت تولید آنها را کم و هزینه‌های عملیاتی را افزایش دهد.

نوسانات مالی و بی‌ثباتی بازار

درگیری‌های ژئوپولیتیک علاوه بر ایجاد اختلال در زنجیره تأمین باعث نوسان در بازارهای مالی نیز می‌شود. نوسانات ارزی، تغییر در احساس سرمایه‌گذاران و نوسان در بازار کالاهای می‌تواند برنامه ریزی تجاری برای شرکت‌های نساجی را پیچیده کند.

در مورد تولیدکنندگانی که مواد اولیه خام مورد نیاز خود را وارد می‌کنند اگر ارزش پول کشورشان در مقایسه با دلار آمریکا کم شده باشد، فشار ناشی از نرخ ارز نیز وجود دارد.

همزمان شرایط بی‌ثبات بازار اغلب شرکت‌ها را

در کشورهایی که هزینه‌های انرژی به خودی خود سهم زیادی از هزینه‌های تولید را به خود اختصاص می‌دهد، یک جهش ناگهانی در قیمت سوخت می‌تواند فشار سنگینی را به کارخانجات نساجی وارد کند.

اگر قیمت نفت و گاز طبیعی در نتیجه جنگ خاورمیانه افزایش پیدا کند، کارخانجات نیز ممکن است با افزایش هزینه‌های تولید روبرو شوند. برای بسیاری از تولیدکنندگان به ویژه آن‌هایی که با سود خیلی کم فعالیت می‌کنند، حتی یک افزایش متوسط در قیمت‌های انرژی می‌تواند سودآوری را کاهش دهد. به همین دلیل انتظار می‌رود تأثیر جنگ بین ایران و آمریکا بر هزینه‌های تولید نساجی فراتر از قیمت مواد اولیه خام بوده و بر کل فرایندهای تولیدی تأثیرگذار باشد.

مسیرهای حمل و نقل و خطرات لجستیکی

یکی دیگر از بخش‌هایی که تحت تأثیر تنش‌ها قرار دارد، لجستیک جهانی است.

تجارت بین‌الملل به شبکه‌ای از مسیرهای دریایی وابسته می‌باشد و بعضی از این مسیرها از موقعیت‌های استراتژیک حساس در خاورمیانه عبور می‌کنند.

یکی از این مسیرها تنگه هرمز است؛ آبراه باریکی که محموله‌های جهانی نفت و کالاهای تجاری از این گذرگاه می‌گذرند.

هر گونه درگیری یا تشدید تنش نظامی در منطقه می‌تواند تهدیدی برای ترافیک دریایی و حمل و

کاهش سودآوری در زنجیره ارزش

هزینه بالای تولید، افزایش هزینه های انرژی و نوسان در تقاضا در کنار هم می تواند باعث کاهش سودآوری در کل زنجیره ارزش نساجی شود. اگر هزینه های تولید ناگهان افزایش پیدا کند فشار مالی ناشی از آن بر روی تولیدکنندگان الیاف، ریسندگان، کارخانجات تولید پارچه و تولیدکنندگان پوشاک خواهد بود. برندهای جهانی بزرگ ممکن است قادر به مذاکره بر سر قیمت و یا تغییر در استراتژی های تامین خود باشند اما تولیدکنندگان کوچک تر در مواجهه با بار مالی اضافی با مشکل روبرو خواهند شد. در مناطقی که افراد زیادی در صنعت نساجی مشغول به کار هستند، تداوم افزایش هزینه ها پیامدهای اقتصادی گسترده تری را به همراه خواهد داشت.

تغییرات ساختاری محتمل در صنایع نساجی

در صورت ادامه پیدا کردن درگیری ها صنعت نساجی ممکن است خود را به شیوه های مختلفی با شرایط سازگار کند. افزایش هزینه های مربوط به الیاف مصنوعی می تواند باعث تشویق تولیدکنندگان به کشف مواد اولیه جایگزین و یا افزایش استفاده از الیاف طبیعی شود. همچنین بعضی از برندها ممکن است به منظور کاهش وابستگی به مواد اولیه بر پایه نفت تلاش بیشتری را برای استفاده از پلی استر بازیافتی و سایر مواد اولیه پایدار به کار گیرند.

متنوع سازی زنجیره تامین نیز می تواند به یک اولویت تبدیل شود. شرکتها ممکن است به دنبال گسترش تولیدات در مناطق مختلف باشند تا بتوانند آسیب پذیری خود در برابر خطرات ژئوپولیتیکی را کاهش دهند. به طور مشابه استراتژی های برون سپاری نزدیک که در آن برندها فعالیت های تولیدی خود را به بازارهای اصلی نزدیک می کنند نیز ممکن است دوباره مورد توجه قرار بگیرند. نوآوری های فنی و بهبود کارایی نقش مهمی در این رابطه ایفا می کنند. تولیدکنندگان ممکن است برای کاهش تاثیر ناشی از افزایش هزینه های سوخت بر روی ماشین آلات با بهره وری انرژی بالا یا منابع انرژی تجدید پذیر سرمایه گذاری کنند.

پیامدهای جهانی برای صنعت نساجی

هرچند درگیری در یک منطقه خاص اتفاق افتاده اما احتمالاً پیامدهای آن جهانی خواهد بود. صنایع نساجی به شدت به شبکه های به هم پیوسته ای که در تمامی قاره ها گسترش یافته اند، وابسته است. زمانی که یک بخش مهم از این سیستم مانند تامین انرژی یا مسیرهای تجارت دریایی مختل شود، تاثیر آن جهانی خواهد بود. در صورت تشدید تنش ها هر بخش از این صنعت از تولید الیاف گرفته تا خرده فروشی پوشاک با افزایش هزینه های عملیاتی مواجه خواهد شد. به همین دلیل است که تحلیلگران از نزدیک تحولات در خاورمیانه را رصد کرده و تاثیر بالقوه جنگ بین ایران و آمریکا بر هزینه های تولید صنعت نساجی را

ارزیابی می کنند.

نتیجه گیری

احتمال رویارویی نظامی بین ایران و آمریکا باعث بلامتکلیفی در صنایع جهانی از جمله نساجی و پوشاک می شود. افزایش بهای نفت، بالا رفتن هزینه های انرژی، اختلال در مسیرهای حمل و نقل و بی ثباتی در بازار می تواند باعث افزایش ۱۵-۱۰ درصدی هزینه های تولید شود. هرچند نتیجه نهایی به نحوه وقوع و پیشرفت رویدادهای ژئوپولیتیکی وابسته است اما صنعت نساجی همین حالا هم از خطرات مربوط به چنین بی ثباتی هایی آگاه است. شرکت های موجود در زنجیره ارزش احتمالاً با دقت تحولات را رصد کرده و بر اساس آن استراتژی های منبع یابی، تولید و سرمایه گذاری خود را تنظیم می کنند. در صنعتی که حاشیه سود معمولاً کم است و زنجیره های تامین در مناطق مختلف گسترش یافته اند، حتی اختلال های موقت نیز می تواند پیامدهای طولانی مدت داشته باشد؛ بنابراین تحولات در حال شکل گیری در عرصه ژئوپولیتیک همچنان نقش تعیین کننده در شکل دهی به آینده تولیدات جهانی در صنعت نساجی ایفا می کنند.

مرجع:

“US Iran war risks higher costs for global textile industry”, Global Textile Times

تهیه و تنظیم: آزاده موحد